

СИНДРОМ «СУХОГО ОКА» ПРИ ЕНДОКРИННИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ У МЕШКАНЦІВ ЛЬВІВСЬКОГО РЕГІОНУ

Описаний синдром "сухого ока" у пацієнтів, що хворіють різними ендокринними захворюваннями

Ключові слова: пацієнт, ендокринне захворювання, офтальмологічне обстеження, синдром "сухого ока"

Описанный синдром "сухого глаза" у пациентов, страдающих различными эндокринными заболеваниями

Ключевые слова: пациент, эндокринное заболевание, офтальмологическое обследование, синдром "сухого глаза"

Described syndrome of "dry eye" in patients suffering from various endocrine diseases

Key words: patient, endocrine diseases, ophthalmologic examination syndrome "dry eye"

Описаний синдром «сухого ока» у пацієнтів, що страждають на певну патологію ендокринної системи. Серед них брались до уваги пацієнти з цукровим діабетом та дифузним токсичним зобом. В ході дослідження були описані скарги хворих на прояви очних симптомів та проведені клінічні обстеження. Також пацієнтам було запропоновано заповнити спеціально розроблені анкети. Були проаналізовані історії хвороби пацієнтів, зокрема велика увага приділялась тривалості ендокринного захворювання. Таким чином, при аналізі проведеної роботи був встановлений взаємозв'язок між тривалістю основного, у даному випадку, ендокринного захворювання із ступенем вираженості синдрому «сухого ока». У пацієнтів з більшою тривалістю цукрового діабету та дифузного токсичного зобу виявлені більш яскраві ознаки очного синдрому.

У зв'язку з широким розповсюдженням синдрому «сухого ока» стає актуальним його дослідження, у тому числі у пацієнтів з ендокринними патологіями. Це підтверджують статистичні дані - до 30% первинної звертаємості до офтальмологів припадає саме на це захворювання [1,2]. Питання синдрому «сухого ока» у ендокринних хворих стоїть гостро, оскільки це захворювання приносить пацієнтам значний дискомфорт, виражені очні симптоми (найчастіше - відчуття «стороннього тіла» в кон'юнктивальній порожнині, різь в очах, світлобоязнь), зниження гостроти зору під вечір [3,4,5]. Вагомою причиною стурбованості офтальмологів є ускладнення синдрому «сухого ока» у важких випадках ерозією рогівки[6,7,8].

Метою даної роботи є дослідження синдрому «сухого ока» при ендокринних захворюваннях у мешканців Львівського регіону, у тому числі вивчення залежності ступеня вираженості очних симптомів від тривалості ендокринної патології.

В обстеження включені 35 пацієнтів (70 очей) ендокринологічного стаціонару м. Львова. 15 з них - з патологією щитоподібної залози та 20 - з

цукровим діабетом. Середній вік $46,7 \pm 3,2$ років. Проводилось анкетування пацієнтів та аналіз історій хвороби, в тому числі, тривалість ендокринної патології. Пацієнтів досліджували за допомогою наступних тестів: візометрія, тонометрія, проби Ширмера 1 та 2, а також, при необхідності, - фарбування рогівки флюоресцеїном. Гостроту зору визначали за допомогою таблиці Головіна - Сівцева на апараті Рота з відстані 5 метрів. Проба Ширмера проводилась за допомогою тестових смужок. Робочий кінчик такої смужки (5мм) згинали під кутом $40-45^\circ$ та закладали за нижню повіку в зовнішній третині очної щілини обох очей. Пацієнт закривав очі на 5 хвилин. Після цього тестові смужки забирали та оцінювали результат. В нормі зафарбована сльозою частина складала не менше 15 мм. Тест Ширмера 2 відрізняється попереднім закапуванням місцевого анестетика, що виключає з роботи додаткові сльозопродукуючі залози. Результати тесту із закапуванням 0,1% розчину флюоресцеїну натрію оцінювали за допомогою щілинної лампи. Таким чином можна було виявити не зафарбовані поверхневі дефекти в епітеліальному шарі рогівки, у тому числі ерозії.

Результати. Всі дані були оброблені статистично. Гострота зору у пацієнтів з ендокринною патологією представлена у таблиці 1.

Таблиця 1

Показники гостроти зору у хворих на цукровий діабет та дифузний токсичний зоб

Ендокринна патологія	Гострота зору (кількість очей / %)				
	>1,0	0.9-0,5	0,4-0,1	0,09-0,05	<0,04
Цукровий діабет	4/10	6/15	8/20	12/30	10/25
Дифузний токсичний зоб	6/20	8/26,7	10/33,3	4/13,3	2/6,7
Всього	10/14,2	14/20	18/25,7	16/23	12/ 17,1

Результати проби Ширмера викладені у таблиці 2.

Таблиця 2

Показники результатів проби Ширмера 1 у хворих на цукровий діабет та дифузний токсичний зоб

Ендокринна патологія	Проба Ширмера (кількість очей / %) в			
	>15 мм	14-10 мм	9-5 мм	<4 мм
Цукровий діабет:	12/30	14/35	8/20	6/15
-тривалість 2-3 роки	6/15	6/15	0	0
-тривалість 4-5 роки	4/10	4/10	2/5	0
-тривалість понад 5 років	2/5	4/10	6/15	6/15
Дифузний токсичний зоб:	12/40	8 /26,7	6/20	4/13,3
-тривалість 2-3 роки	8/26,6	2/6,6	0	0
-тривалість 4-5 роки	4/13,4	4/13,4	2/6,6	0
-тривалість понад 5 років	0	2/6,6	4/13,4	4/13,4
Всього	24 /34,3	22/31,4	14/20	10 /14,3

У пацієнтів з тривалістю ендокринної патології 2-3 роки синдром «сухого ока» виражений помірно, при тривалості 4-5 років - чітко виражений очний синдром, > 5 років - важкі прояви синдрому «сухого ока» з відповідними показниками проби Ширмера 1.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Під час аналізу результатів дослідження було виявлено, що по мірі прогресування ендокринного захворювання синдром «сухого ока» також стає більш вираженим. Подальші дослідження є необхідними для виявлення найоптимальніших шляхів попередження виникнення даного очного синдрому при ендокринних патологіях та найшвидшого його усунення при появі очних симптомів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бржевский В.В., Сомов Е.Е. Синдром “сухого глаза”. - СПб.: “Аполлон”, 1988. – 96 с.
2. Бржевский В.В., Сомов Е.Е. Диагностика и лечение больных с синдромом “сухого глаза”: Краткое руководство для врачей. – СПб: “Сага”, 2005. – 20с.
3. Бржевский В.В., Сомов Е.Е. Роговично-конъюнктивальный ксероз (диагностика, клиника, лечение). – СПб.: “Сага”, 2002. – 142 с.
4. Риков С.О., Варивончик Д.В., Гудзь А.С. Комп’ютерний зоровий синдром: Посібник для лікарів. – К.: Колофон, 2005. – 80с.
5. Сомов Е.Е. Клиническая офтальмология. – М.: МЕДпресс-информ, 2008. – 2-е изд. – 392 с.
6. Офтальмология Учебник / Под ред. Сидоренко Е.И. – 2-е изд., испр. – М. ГЭОТАР- Медиа, 2006. – 408 с.
7. Терапевтическая офтальмология. Под ред.. М.Л. Краснова, Н.Б. Шульпиной. – М.: Медицина, 1985. – 360 с.
8. Ковалевский Е.И. Офтальмология: Учебник. –М.: Медицина, 1995. – 480 с.

**Л.Ю. БЕЗПАЛЬКО, А.М. АНДРОШ, Ю.М. БЕЗПАЛЬКО,
І.В. СТОЯНОВСЬКИЙ, В.С.САВЧИН**

ЛІКУВАННЯ ЕЛЕКТРООПІКІВ ВЕРХНІХ КІНЦІВОК ДІТЕЙ ЛЬВІВЩИНИ

Стаття присвячена проблемі лікування електроопіків верхніх кінцівок дітей Львівщини.

Ключові слова: педагогіка, дитина, електрострум, опіки, лікування.

Статья посвящена проблеме лечения электроожогов верхних конечностей детей Львовщины.

Ключевые слова: педагогика, ребенок, электроток, ожоги, лечение.

This article is devoted to the problem of treatment elektroopikiv upper limbs of children in Lviv region.

Key words: education, child, electric, care, treatment